

HIỆP ĐỊNH CPTPP, RCEP - NHỮNG ĐIỂN TIẾN MỚI

• Brunei - Nước thành viên cuối cùng đã phê chuẩn CPTPP

Ngày 13/05/2023, Brunei - quốc gia cuối cùng trong số 11 nước thành viên đã chính thức phê chuẩn Hiệp định Đối tác Toàn diện và Tiến bộ Xuyên Thái Bình Dương (CPTPP) và đã thông báo cho New Zealand - quốc gia giữ vai trò lưu chiểu của CPTPP về việc phê chuẩn này.

Như vậy, sau 5 năm ký kết, CPTPP hiện đã được tất cả các quốc gia thành viên phê chuẩn và sẽ có hiệu lực đầy đủ với tất cả các nước vào giữa tháng 7/2023.

Theo quy định, CPTPP sẽ chính thức có hiệu lực đối với Brunei sau 60 ngày kể từ ngày thông báo, tức ngày 12/07/2023. Việc phê chuẩn và thực thi CPTPP được nhận định là sẽ đem lại cho Brunei những cơ hội thương mại lớn với những thị trường đối tác mới như Canada và các nước Mỹ Latinh như Chile, Peru và Mexico. Không chỉ đem lại những lợi ích về thương mại hàng hóa, Hiệp định CPTPP cũng được nhận định sẽ làm tăng sức hấp dẫn trong thu hút đầu tư nước ngoài vào Brunei trong thời gian sắp tới.

• Anh chính thức trở thành thành viên CPTPP

Ngày 31/03/2023, tại cuộc họp (trực tuyến) cấp Bộ trưởng giữa các nước CPTPP và Vương quốc Anh, Bộ trưởng các nước đã thống nhất thông qua Tuyên bố chung về kết thúc cơ bản quá trình đàm phán gia nhập Hiệp định của Anh.

Theo nội dung Tuyên bố, các Bên đã đạt được thống nhất chung về mức độ cam kết về mở cửa thị trường của Anh trong tất cả các lĩnh vực liên quan của CPTPP (bao gồm thương mại hàng hóa, thương mại dịch vụ, dịch vụ tài chính, thương mại điện tử, đầu tư, sở hữu trí tuệ, mua sắm công, doanh nghiệp nhà nước, di chuyển tạm thời của thể nhân...). Như vậy, sau gần 02 năm đàm phán, các nước thành viên sáng lập của CPTPP đã chấp nhận Anh tham gia Hiệp định này. Với kết quả này, Anh trở thành nền kinh tế đầu tiên ngoài Nhóm sáng lập tham gia CPTPP kể từ khi Hiệp định được ký kết vào năm 2018.

Việc gia nhập CPTPP được nhận định sẽ đem lại cơ hội đáng kể cho Anh trong tiếp cận khu vực thương mại rộng lớn này thông qua cam kết của các nước CPTPP xóa bỏ thuế quan cho hơn 99% hàng hóa xuất khẩu của Anh.

Ở chiều ngược lại, xuất khẩu hàng hóa từ các nước thành viên CPTPP sang Anh cũng được cho là sẽ hưởng lợi đáng kể. Trên thực tế, mặc dù Anh đã ký kết và thực thi các FTA song phương với hầu hết các nước thành viên CPTPP (trừ Brunei, Malaysia), trong CPTPP Anh đưa ra mức mở cửa thị trường tốt hơn các FTA hiện có ở nhiều dòng thuế. Quan trọng hơn, việc Anh tham gia CPTPP thúc đẩy cơ hội để 12 nước thành viên cùng tham gia vào các chuỗi cung ứng của nhau, điều này càng đặc biệt có ý nghĩa trong bối cảnh chuỗi cung ứng toàn cầu đang chịu nhiều tổn thương do những biến động bất ngờ của chiến tranh, thiên tai hay đại dịch...

Với Việt Nam, việc Anh gia nhập CPTPP được nhận định sẽ góp phần thúc đẩy hơn nữa hoạt động trao đổi thương mại giữa hai nước nhờ các cam kết thuế có phần ưu đãi hơn đối với một số mặt hàng. Ví dụ, động cơ và thuốc xuất khẩu từ Anh vào Việt Nam sẽ giảm nhanh hơn so với UKVFTA; ngược lại Việt Nam sẽ được hưởng hạn ngạch thuế quan riêng đối với gạo xát hạt dài, khối lượng sẽ tăng dần trong tám năm, giới hạn ở mức hạn ngạch vĩnh viễn là 17.500 tấn.

Sau quá trình chuẩn bị và rà soát các văn kiện pháp lý nhằm hoàn thiện quy trình gia nhập, Thỏa thuận gia nhập CPTPP của Anh đã chính thức được ký kết tại cuộc họp cấp Bộ trưởng diễn ra vào ngày 16/7/2023.

• Ukraine nộp đơn gia nhập CPTPP

Ngày 05/05/2023, Ukraine đã chính thức nộp đơn gia nhập CPTPP, thông tin này được xác nhận bởi New Zealand – quốc gia giữ vai trò lưu chiểu của CPTPP vào ngày 07/07/2023. Như vậy, sau hơn 4 năm thực thi, CPTPP vẫn cho thấy sức hấp dẫn của mình khi liên tiếp thu hút sự quan tâm của các quốc gia ngoại khối.

Ngày 16/7/2023, tại phiên họp tại Auckland, New Zealand, các nước thành viên CPTPP đã tiến hành xem xét đơn yêu cầu gia nhập Hiệp định của nước này. Nếu được chấp thuận gia nhập Hiệp định, Ukraine sẽ có cơ hội tự do tiếp cận một trong những khối thị trường lớn nhất, năng động nhất toàn cầu, hàng hóa của Ukraine nhờ đó sẽ được tự do lưu chuyển giữa các nước thành viên nội khối CPTPP.

Hiệp định Đối tác Toàn diện và Tiến bộ Xuyên Thái Bình Dương (CPTPP) là Hiệp định thương mại tự do thế hệ mới được ký kết 3/2018 bởi 11 nước thành viên (bao gồm Canada, Mexico, Peru, Chile, New Zealand, Australia, Nhật Bản, Singapore, Brunei, Malaysia và Việt Nam).

- CPTPP chính thức có hiệu lực với Australia, Canada, Nhật Bản, Mexico, Singapore và New Zealand từ ngày 30/12/2018, có hiệu lực tại Việt Nam từ 14/1/2019, và có hiệu lực tại Peru từ ngày 19/9/2021.
- Ngày 05/10/2022, Malaysia phê chuẩn CPTPP và Hiệp định có hiệu lực với nước này vào ngày 29/11/2022.
- Chile và Brunei là hai thành viên cuối cùng phê chuẩn CPTPP. Hiệp định có hiệu lực với 2 thành viên này lần lượt từ ngày 21/02/2023 và 12/07/2023.

Ngoài 11 thành viên ban đầu, hiện có 07 quốc gia/nền kinh tế đã chính thức nộp đơn xin gia nhập CPTPP, bao gồm: Vương quốc Anh (nộp đơn tháng 2/2021), Trung Quốc, Đài Bắc Trung Hoa (tháng 9/2021), Ecuador (tháng 1/2022), Costa Rica (tháng 8/2022), Uruguay (tháng 12/2022) và Ukraine (tháng 5/2023). Ngày 16/07/2023, Thỏa thuận gia nhập CPTPP của Vương quốc Anh đã chính thức được ký kết, Anh chính thức trở thành thành viên của CPTPP.

• Hiệp định RCEP chính thức có hiệu lực với Philippines

Ngày 2/6/2023, sau 60 ngày kể từ ngày Philippines nộp Văn kiện phê chuẩn lên Tổng Thư ký ASEAN, Hiệp định Đối tác Kinh tế Toàn diện Khu vực (RCEP) đã chính thức có hiệu lực với nước này.

Theo Bộ Thương mại và Công nghiệp Philippines, RCEP là thị trường xuất nhập khẩu quan trọng của Philippines khi chiếm đến 50% giá trị xuất khẩu và 68% giá trị nhập khẩu của nước này. Việc RCEP có hiệu lực với Philippines được nhận định là sẽ thúc đẩy mạnh mẽ hoạt động trao đổi thương mại giữa Philippines và các nước thành viên nhờ những cam kết mở cửa thị trường theo RCEP.

Như vậy là, tính đến thời điểm hiện tại, chỉ còn duy nhất Myanmar chưa hoàn tất thủ tục phê chuẩn Hiệp định RCEP. Trên thực tế, Myanmar đã từng đệ trình văn kiện phê chuẩn lên Ban Thư ký ASEAN vào tháng 9/2021 nhưng không được chấp nhận do biến động của tình hình chính trị tại nước này.

Hiệp định Đối tác Kinh tế Toàn diện Khu vực (RCEP) là Hiệp định thương mại tự do được ký kết giữa ASEAN và 5 đối tác ngoài ASEAN là Trung Quốc, Hàn Quốc, Nhật Bản, Australia và New Zealand tháng 11/2020.

Đến ngày 02/11/2021, đã có 06 nước ASEAN (Brunei, Campuchia, Lào, Singapore, Thái Lan, Việt Nam), và 04 nước đối tác là Trung Quốc, Nhật Bản, Australia và New Zealand nộp lưu chiểu văn kiện phê duyệt/phê chuẩn Hiệp định RCEP của mình cho Tổng Thư ký ASEAN. Hiệp định RCEP đã chính thức có hiệu lực từ ngày 01/01/2022 với các nước này.

Tiếp sau đó, RCEP lần lượt có hiệu lực với Hàn Quốc từ ngày 1/2/2022, với Malaysia từ ngày 18/3/2022, với Indonesia từ ngày 2/1/2023 và với Philippines từ ngày 2/6/2023.